II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Μαΐου 2004

σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων που προτίθεται να χορηγήσει η Ισπανία σε οργανώσεις ελαιοπαραγωγών

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2004) 1630]

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2004/834/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο [1], και έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με επιστολή της 5ης Ιουνίου 2001, οι ισπανικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή τις ενισχύσεις υπέρ των οργανώσεων παραγωγών ελαιολάδου για τις οποίες γίνεται λόγος στην απόφαση για κίνηση της διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης.

(2) Με τηλεομοιοτυπίες της 28ης Ιουνίου και της 12ης Σεπτεμβρίου 2001, καθώς και της 29ης Ιανουαρίου και της 29ης Απριλίου 2002, η Επιτροπή ζήτησε επιπλέον πληροφορίες που της δόθηκαν με επιστολές της 27ης Ιουλίου 2001 και της 17ης Ιανουαρίου, 4ης Μαρτίου και 12ης Ιουνίου 2002. Στην επιστολή της 12ης Ιουνίου 2002, οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωναν ότι οι πληροφορίες που είχαν δώσει ήταν πλήρεις και επαρκείς, και ζητούσαν από την Επιτροπή να εκδώσει το συντομότερο δυνατό μια απόφαση σχετικά με τις ενισχύσεις και κατά πόσον αυτές συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

(3) Με επιστολή της 17ης Ιουλίου 2002, η Επιτροπή ενημέρωνε την Ισπανία για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης αναφορικά με το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων.

(4) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [2]. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τις εν λόγω ενισχύσεις.

(5) Με επιστολή της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, η Ισπανία υπέβαλε μια σειρά παρατηρήσεων.

(6) Σχετικές παρατηρήσεις υποβλήθηκαν στην Επιτροπή και από τα ενδιαφερόμενα μέρη, και τέθηκαν υπόψη της Ισπανίας για σχολιασμό.

II. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(7) Ονομασία, καθεστώς: καθεστώς ενισχύσεων υπέρ των οργανώσεων παραγωγών ελαιολάδου.

(8) Προϋπολογισμός: για το 2001, 20 εκατομμύρια ισπανικές πεσέτες (ESP) (120 200 ευρώ).

(9) Διάρκεια: αόριστη.

(10) Δικαιούχοι: τέσσερις οργανώσεις παραγωγών ελαιολάδου της Εξτρεμαδούρας.

(11) Σκοπός των ενισχύσεων: παρότρυνση των οργανώσεων αυτών να ασχοληθούν με τη διαχείριση των ενισχύσεων παραγωγής ελαιολάδου.

(12) Ενδεχόμενες επιπτώσεις των ενισχύσεων: ευνοϊκή μεταχείριση για ορισμένες παραγωγές ελαιολάδου με αποτέλεσμα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, και παραβίαση των διατάξεων της αντίστοιχης κοινής οργάνωσης αγοράς.

(13) Ένταση της ενίσχυσης, επιλέξιμες δαπάνες, συσσώρευση: από 1 500 έως 2 000 ESP για κάθε αίτηση που διεκπεραιώνεται μέσω της οργάνωσης.

[1] ΕΕ C 222 της 18.9.2002, σ. 18.
[2] Βλέπε υποσημείωση της σελίδας 1.

(14) Περιγράφονται στη συνέχεια οι λόγοι εξαιτίας των οποίων τέθηκε σε κίνηση η διαδικασία.

(15) Το κοινοποιηθέν σχέδιο διατάγματος (της αυτόνομης κοινότητας) προβλέπει τη χορήγηση ενισχύσεων σε οργανώσεις ελαιοπαραγωγών οι οποίες ασχολούνται με τη διαχείριση και τον έλεγχο των ενισχύσεων παραγωγής ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς. Οι ενισχύσεις δίδονται ως επιχορηγήσεις που υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των προωθούμενων αιτήσεων ενίσχυσης. Οι οργανώσεις των παραγωγών διεκπεραιώνουν διοικητικό ρόλο και δεν ασχολούνται με την εμπορία του ελαιολάδου.

(16) Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, οι δικαιούχοι είναι τέσσερις οργανώσεις που συγκεντρώνουν 11 500 παραγωγούς. Οι οργανώσεις αυτές είναι αναγνωρισμένες σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 136/66/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 1966, περί δημιουργίας κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των λιπαρών ουσιών [1].

(17) Για τις 1 200 πρώτες αιτήσεις, η ενίσχυση ανέρχεται σε 1 500 ESP (9,02 ευρώ), ποσό που μπορεί να αυξηθεί εάν ο αριθμός των εξεταζόμενων αιτήσεων έχει αυξηθεί σε σχέση με το προηγούμενο έτος, και να ανέλθει σε 1 600 ESP (9,62 ευρώ) έως 2 000 ESP (12,02 ευρώ) ανά αίτηση. Μετά τις 1 200 αιτήσεις, η ενίσχυση ανέρχεται σε 2 000 ESP (12,02 ευρώ) ανά αίτηση.

(18) Η χρηματοδότηση των εν λόγω οργανώσεων παραγωγών διέπεται από τον κανονισμό αριθ. 136/66/ΕΟΚ στου οποίου το άρθρο 20δ προβλέπεται ότι ποσοστό 0,8 % της ενίσχυσης για την παραγωγή ελαιολάδου θα πιστώνεται σε αναγνωρισμένες οργανώσεις και ενώσεις, με σκοπό τη συμμετοχή στη χρηματοδότηση των δαπανών που προκύπτουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων τους.

(19) Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, η Εξτρεμαδούρα δεν καταβάλλει στις οργανώσεις παραγωγών το ποσοστό 0,8 % εξ ολοκλήρου αλλά μόνο το 0,6 % περίπου, και αυτό για δύο λόγους:

— ο πρώτος είναι η τεράστια διαφορά στην πληρωμή της προκαταβολής του 0,8 % ανάμεσα στις οργανώσεις παραγωγών και τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών, και συγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 647/2001 της Επιτροπής [2], ο οποίος καθορίζει για την περίοδο εμπορίας 2000/01 τα ποσά που προβλέπονται στα στοιχεία α) και β) της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2366/98 της Επιτροπής [3], ο οποίος διέπει τις ενισχύσεις για τις περιόδους εμπορίας 1998/99 έως 2000/01· η διαφορά αυτή είναι 2 ευρώ ανά αίτηση ενίσχυσης υπέρ των ενώσεων· η Ισπανία είναι η μοναδική χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου οι ενώσεις έχουν αυτό το πλεονέκτημα,

— ο δεύτερος λόγος είναι η εκ των υστέρων κατανομή του υπολοίπου του 0,8 %, με βάση άλλη παράμετρο, ανάμεσα σε όλες τις αιτήσεις όλων των οργανώσεων παραγωγών, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται διαφορές ανάμεσα στις περιφέρειες.

(20) Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, οι οργανώσεις παραγωγών ελαιολάδου είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο για τη διαχείριση των ενισχύσεων παραγωγής· στην Εξτρεμαδούρα όμως η πλειονότητα των αιτήσεων ενίσχυσης υποβάλλονται σε ατομική βάση. Με βάση τις εξεταζόμενες ενισχύσεις, θα ήταν δυνατό να αυξηθεί ο αριθμός οργανώσεων παραγωγών και ο αριθμός των μελών των οργανώσεων που ήδη υπάρχουν.

(21) Η διάρκεια του καθεστώτος ενισχύσεων είναι αόριστη και ο προϋπολογισμός για το 2001 ανέρχεται σε 20 εκατομμύρια ESP (120 200 ευρώ).

(22) Για να κινήσει τη διαδικασία, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα δεδομένα που ακολουθούν.

(23) Σύμφωνα με το άρθρο 20δ του κανονισμού αριθ. 136/66/ΕΟΚ, ποσοστό 0,8 % της ενίσχυσης παραγωγής καταβάλλεται σε οργανώσεις παραγωγών και ενώσεις οργανώσεων παραγωγών ως συμμετοχή στη χρηματοδότηση των δαπανών που προκύπτουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων τους. Επιπλέον, το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2261/84 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 1984, για τον καθορισμό των γενικών κανόνων σχετικά με τη χορήγηση ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου και στις οργανώσεις παραγωγών ελαιολάδου [4], προβλέπει ότι τα κράτη μέλη παραγωγής μεριμνούν ώστε τα ποσά που προορίζονται για τις ενώσεις παραγωγών και τις οργανώσεις ενώσεων παραγωγών χρησιμοποιούνται από αυτές για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων για τις οποίες είναι αρμόδιες με βάση την κοινοτική νομοθεσία, στις οποίες συγκαταλέγεται και η υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης των μελών τους. Η παράγραφος 3 του άρθρου 11 προβλέπει ότι ποσά που δεν χρησιμοποιήθηκαν, ολικώς ή μερικώς, σύμφωνα με την παράγραφο 2 επιστρέφονται στο κράτος μέλος και αφαιρούνται από τις δαπάνες που χρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων.

(24) Η χορήγηση κρατικής ενίσχυσης σε οργανώσεις παραγωγών, συμπληρωματικά προς την ενίσχυση που προβλέπει η κοινοτική νομοθεσία, δεν προβλέπεται από την τελευταία και ενδέχεται να προκαλέσει στρεβλώσεις στην αγορά και να λειτουργήσει ως δυσμενής διάκριση σε βάρος άλλων παραγωγών της Κοινότητας. Οι οργανώσεις παραγωγών που ασχολούνται με τη διαχείριση των ενισχύσεων δικαιούνται δύο ειδών ενισχύσεις: μια κοινοτική ενίσχυση και μια κρατική ενίσχυση που προστίθεται στην προηγούμενη. Η δραστηριότητα της διαχείρισης των ενισχύσεων παραγωγής μπορεί να θεωρηθεί πλεονέκτημα για τους παραγωγούς-μέλη των οργανώσεων που δικαιούνται αυτές τις ενισχύσεις σε σχέση με παραγωγούς που δεν είναι μέλη μιας οργάνωσης παραγωγών ή που είναι μέλη άλλων οργανώσεων παραγωγών οι οποίες δεν λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις. Αυτό κυρίως θα συμβεί όταν το συνολικό ύψος των ενισχύσεων που θα εισπραχθούν υπερβεί τις δαπάνες διαχείρισης των ενισχύσεων και το πλεόνασμα διατεθεί σε παραγωγούς ή για δραστηριότητες που ωφελούν τους παραγωγούς. Επιπλέον, παραγωγοί και οργανώσεις παραγωγών που δεν λαμβάνουν κρατική ενίσχυση ενδέχεται να υποχρεωθούν να επωμιστούν ένα μέρος των δαπανών διαχείρισης των αιτήσεων ενίσχυσης, πράγμα που δεν θα αντιμετωπίσουν παραγωγοί οι οποίοι είναι μέλη των οργανώσεων που δικαιούνται τις ενισχύσεις.

[1] ΕΕ 172 της 30.9.1966, σ. 3025/66· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 865/2004 (ΕΕ L 161 της 30.4.2004, σ. 97).

[2] ΕΕ L 91 της 31.3.2001, σ. 44.

[3] ΕΕ L 293 της 31.10.1998, σ. 50· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1780/2003 (ΕΕ L 260 της 11.10.2003, σ. 6).

[4] ΕΕ L 208 της 3.8.1984, σ. 3· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1639/98 (ΕΕ L 210 της 28.7.1998, σ. 38).

(25) Από τη στιγμή κατά την οποία οι ισπανικές αρχές, στην από 12 Ιουνίου 2002 επιστολή τους, έκριναν ότι οι πληροφορίες που είχαν δώσει ήταν πλήρεις και επαρκείς, και ζητούσαν από την Επιτροπή να εκδώσει το συντομότερο δυνατό μια απόφαση σχετικά με τις ενισχύσεις και κατά πόσον αυτές συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, η Επιτροπή όφειλε να λάβει απόφαση με βάση τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της.

(26) Βάσει των πληροφοριών αυτών, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι προβλεπόμενες ενισχύσεις εξομοιώνονταν με κρατικές ενισχύσεις που σκοπό είχαν να βελτιώσουν την οικονομική κατάσταση των οργανώσεων παραγωγών ελαιολάδου και ότι με κανένα τρόπο δεν συνέβαλλαν στην ανάπτυξη του τομέα [σημείο 3.5 των κοινοτικών κατευθυντηρίων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ του γεωργικού τομέα [1]]. Σε αυτό λοιπόν το στάδιο, οι ενισχύσεις θεωρήθηκαν λειτουργικές ενισχύσεις, που δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Αυτού του είδους οι ενισχύσεις δεν έχουν διαρκή επίπτωση στην ανάπτυξη του τομέα, και η άμεση επίπτωση εξαφανίζεται με το ίδιο το μέτρο [βλέπε απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουνίου 1995, υπόθεση T-459/93, Siemens SA εναντίον της Επιτροπής [2]]. Οι ενισχύσεις αυτές οδηγούν απευθείας σε βελτίωση των δυνατοτήτων παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων σε σχέση με όσους δεν λαμβάνουν ανάλογες ενισχύσεις (στην επικράτεια του κράτους μέλους ή άλλων κρατών μελών).

(27) Θεωρήθηκε επίσης ότι αυτές οι ενισχύσεις προς τις οργανώσεις παραγωγών ελαιολάδου αφορούσαν ένα προϊόν, το ελαιόλαδο, υπαγόμενο σε κοινή οργάνωση αγοράς (κανονισμός αριθ. 136/66/ΕΟΚ), η οποία είναι αποκλειστικής αρμοδιότητας της Κοινότητας και στη λειτουργία της οποίας οι παρεμβατικές δυνατότητες των κρατών μελών είναι περιορισμένες. Η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [βλέπε μεταξύ άλλων την απόφαση της 26ης Ιουνίου 1979 για την υπόθεση 177/78–Pigs and Bacon εναντίον Mc Carren [3]] ορίζει ότι οι κοινές οργανώσεις αγοράς πρέπει να θεωρείται ότι είναι συστήματα πλήρη και εξαντλητικά τα οποία αποκλείουν οποιαδήποτε αρμοδιότητα των κρατών μελών για την υιοθέτηση μέτρων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην καθιέρωση εξαιρέσεων ή να τα υπονομεύσουν. Ως εκ τούτου, και στην παρούσα φάση, οι ενισχύσεις αυτές θα πρέπει να θεωρούνται ως παραβίαση των κανόνων των κοινών οργανώσεων αγοράς, και συνεπώς της κοινοτικής νομοθεσίας.

(28) Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή έκρινε, τη στιγμή κατά την οποία έθετε σε κίνηση τη διαδικασία, ότι οι εξεταζόμενες ενισχύσεις μάλλον δεν μπορούσαν να υπαχθούν σε καμία από τις εξαιρέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 87 της συνθήκης, και συνεπώς αποφάσισε να θέσει σε κίνηση τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 88 της συνθήκης, ζητώντας από την Ισπανία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της και να προσκομίσει κάθε δυνατή πληροφορία για την αξιολόγηση της ενίσχυσης.

III. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΠΛΕΥΡΑΣ

(29) Σε επιστολή της 24ης Σεπτεμβρίου 2002, η Ισπανία υποστήριζε τα κάτωθι επιχειρήματα.

(30) Οι εν λόγω ενισχύσεις βασίζονταν στους κανονισμούς αριθ. 136/66/ΕΟΚ, (ΕΚ) αριθ. 2366/98 και (ΕΚ) αριθ. 674/2001, οι οποίοι διέπουν την κοινή οργάνωση αγοράς και συμβιβάζονται συνεπώς με τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης.

(31) Το σχέδιο διατάγματος δεν είχε δημοσιευθεί και συνεπώς δεν ολοκληρώθηκε.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

(32) Η οργάνωση παραγωγών ελαιολάδου της Εξτρεμαδούρας (Opracolex) διατύπωσε τις παρατηρήσεις της στο πλαίσιο της διαδικασίας.

(33) Δικαιούχοι των υπόψη ενισχύσεων είναι τέσσερις οργανώσεις στις οποίες υπάγονται, σύμφωνα με την Opracolex, 11 500 παραγωγοί. Ο ρόλος των οργανώσεων αυτών έχει διοικητικό χαρακτήρα, και συνίσταται στη διαχείριση των ενισχύσεων παραγωγής ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς και στον έλεγχο των ενισχύσεων αυτών.

(34) Η Opracolex θεωρεί ότι οι εν λόγω ενισχύσεις δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Σύμφωνα με το άρθρο, δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις με την έννοια των φορέων που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, οπότε αποκλείονται μέτρα που αφορούν δικαιούχους άλλης κατηγορίας. Η δραστηριότητα της Opracolex, η οποία συνίσταται σε διαχείριση των μέτρων ελέγχου που κρίνονται αναγκαία για τη χορήγηση των ενισχύσεων παραγωγής οι οποίες προβλέπονται στην κοινοτική νομοθεσία, δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα ούτε περιλαμβάνεται στους σκοπούς της η άσκηση κάποιας οικονομικής δραστηριότητας. Η δραστηριότητα της Opracolex δεν μπορεί να χαρακτηριστεί επιχειρηματική δραστηριότητα, συνεπώς δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 της συνθήκης.

(35) Οι δραστηριότητες της Opracolex δεν νοθεύουν τον ανταγωνισμό ούτε επηρεάζουν τις εμπορικές συναλλαγές. Πρόκειται για δραστηριότητες που δεν έχουν κανένα αντίκτυπο στην αγορά και συνεπώς σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνεται λόγος για ενίσχυση η οποία ενδέχεται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

(36) Οι ενισχύσεις προορίζονται εξ ολοκλήρου για διοικητικές δραστηριότητες που αναπτύσσει η εν λόγω οργάνωση παραγωγών, χωρίς καμία δυνατότητα διάθεσης τυχόν πλεονάσματος για τις ανάγκες της παραγωγής. Η ενίσχυση υποδηλώνει όφελος με την έννοια της αντιστάθμισης των μειονεκτημάτων που υπάρχουν στην Εξτρεμαδούρα, μεταξύ των οποίων η χαμηλή στάθμη υποδομών, το επίπεδο εκπαίδευσης και κατάρτισης των εργαζομένων κ.λπ. Πρόκειται λοιπόν για ενίσχυση η οποία τείνει να ωφελήσει μια περιφέρεια ιδιαιτέρως μειονεκτική.

[1] ΕΕ C 28 της 1.2.2000, σ. 2.
[2] Νομολογία 1995, σ. II-1675.
[3] Νομολογία 1979, σ. 2161.

(37) Οι δαπάνες διαχείρισης των ενισχύσεων είναι εντελώς απίθανο να υπερβούν το συνολικό ύψος των ενισχύσεων που εισπράχθηκαν. Η Opracolex προσκόμισε συνοπτικό ισολογισμό εσόδων και εξόδων της για τα έτη 1999, 2000 και 2001. Από τους ισολογισμούς προκύπτει ότι τα έξοδα υπερβαίνουν τα έσοδα, καθώς και ότι η οργάνωση εξαρτάται βασικά από δάνεια και ότι οι ενισχύσεις σε καμία περίπτωση δεν θα δημιουργήσουν πλεόνασμα το οποίο να μπορεί να κατανεμηθεί στους παραγωγούς που είναι μέλη της Opracolex. Η διαφορά μεταξύ εσόδων και εξόδων βαρύνει τα μέλη της οργάνωσης τα οποία καταβάλλουν ετήσια εισφορά, πράγμα που συνεπάγεται μείωση των εσόδων τους.

(σε ευρώ)

	Ισοζύγιο 1999	Ισοζύγιο 2000	Ισοζύγιο 2001
Ενίσχυση που παρακρατήθηκε από τη συνολική ενίσχυση παραγωγής [1]	15 090,58	59 606,87	0
Δαπάνες διαχείρισης και λειτουργίας της οργάνωσης	136 819,32	193 868,87	172 423,29
Πιστώσεις που διατέθηκαν	58 977,47	63 733,58	115 765,80

[1] Κατά την έννοια του άρθρου 20δ του κανονισμού αριθ. 136/66/ΕΟΚ.

(38) Επιπλέον, έστω και εάν θεωρηθεί ότι οι ενισχύσεις αυτές εμπίπτουν στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, θα μπορούσαν, κατά τη γνώμη της Opracolex, να υπαχθούν στην εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), ως ενισχύσεις προοριζόμενες για την οικονομική ανάπτυξη περιφερειών όπου το βιοτικό επίπεδο είναι εξαιρετικά χαμηλό.

(39) Με την έννοια αυτή, η Εξτρεμαδούρα θεωρείται περιφέρεια που μπορεί να υπαχθεί στην εξαίρεση την προβλεπόμενη στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο α) της συνθήκης [1]. Η ενίσχυση αυτή συμβάλλει στην ανάπτυξη της Εξτρεμαδούρας για τους παρακάτω λόγους:

— επιτρέπει βελτίωση του ελέγχου των διαδικασιών που απαιτούνται για τη λήψη των ενισχύσεων· χωρίς να είναι ενίσχυση παραγωγής, συμβάλλει σε βελτίωση της κατάστασης των παραγωγών ελαιολάδου σε μια περιφέρεια εξαιρετικά μειονεκτική και τους επιτρέπει να υπολογίζουν σε μια συνεργασία η οποία αφορά μια σημαντική πτυχή των δραστηριοτήτων τους, όπως είναι η διαχείριση των ενισχύσεων,

— η Opracolex θα αντλήσει όφελος από μια οικονομική ενίσχυση που θα της έδινε τη δυνατότητα να καλύψει μέρος τουλάχιστον των λειτουργικών της δαπανών· χωρίς την ενίσχυση, δεν θα μπορούσε να επιβιώσει, στερώντας έτσι από τα μέλη της τη δυνατότητα διαχείρισης των ενισχύσεων που τους προσφέρει σήμερα,

— η εν λόγω ενίσχυση, σε ό,τι αφορά την Opracolex, θα είχε διαρκή επίπτωση αναφορικά με την κατάσταση των μελών της, αφού θα σήμαινε ότι η Opracolex μπορεί να επιβιώσει, με αποτέλεσμα οι παραγωγοί ελαιολάδου να εξακολουθήσουν να υπολογίζουν σε αυτήν.

[1] Χάρτης κρατικών ενισχύσεων για τις ανάγκες των περιφερειών και για το χρονικό διάστημα 2000-2006 (Κρατική ενίσχυση αριθ. 773/99, SG 2000 D/103727.cor).

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Παράγραφος 1 του άρθρου 87 της συνθήκης

(40) Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 87 της συνθήκης, δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, στο μέτρο που επηρεάζουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οιαδήποτε μορφή από τα κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους, και οι οποίες νοθεύουν ή απειλούν με νόθευση τον ανταγωνισμό εφόσον ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγής.

(41) Τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης έχουν εφαρμογή για όλα τα γεωργικά προϊόντα του παραρτήματος Ι τα οποία υπάγονται σε κοινή οργάνωση αγοράς. Το ελαιόλαδο είναι ένα προϊόν που υπάγεται σε κοινή οργάνωση αγοράς. Τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης έχουν συνεπώς εφαρμογή στο ελαιόλαδο.

(42) Δικαιούχοι του υπόψη καθεστώτος ενισχύσεων είναι οργανώσεις παραγωγών αναγνωρισμένες σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 136/66/ΕΟΚ. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 20γ του κανονισμού, οι εν λόγω οργανώσεις παραγωγών πρέπει:

«α) να αποτελούνται από μεμονωμένους ελαιοκαλλιεργητές ή οργανώσεις παραγωγής και μεταποίησης ελιάς και ελαιολάδου των οποίων τα μέλη θα πρέπει να είναι αποκλειστικά ελαιοκαλλιεργητές·

β) να είναι σε θέση να ελέγχουν την παραγωγή ελιάς και ελαιολάδου των μελών τους·

γ) σε περίπτωση κατά την οποία δεν είναι μέλη αναγνωρισμένου συνεταιρισμού:

— να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν ενίσχυση παραγωγής για όλους τους ελαιοκαλλιεργητές που είναι μέλη τους,

— να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν την ενίσχυση και να την κατανέμουν αναλόγως σε όλα τα μέλη τους·

δ) εάν είναι μέλη συνεταιρισμού, να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν στο συνεταιρισμό δήλωση παραγωγής για κάθε μέλος τους, για τις ανάγκες της υποβολής αίτησης ενίσχυσης·

ε) να έχουν έναν ελάχιστο αριθμό μελών ή να αντιπροσωπεύουν ένα ελάχιστο ποσοστό ελαιοκαλλιεργητών ή του παραγόμενου ελαιολάδου της περιφέρειάς τους·

στ) να αποκλείουν από τις δραστηριότητές τους κάθε διάκριση μεταξύ παραγωγών που θα μπορούσαν να γίνουν μέλη τους, και κυρίως διάκριση με βάση την εθνικότητα ή τον τόπο εγκατάστασης·

ζ) να εισαγάγουν στους κανονισμούς λειτουργίας τους διατάξεις που θα εγγυώνται ότι τα μέλη μιας οργάνωσης παραγωγών που επιθυμούν να αποχωρήσουν από αυτήν είναι ελεύθερα να το κάνουν […]».

(43) Οι δραστηριότητες των οργανώσεων που δικαιούνται αυτές τις ενισχύσεις περιγράφονται λεπτομερώς στο άρθρο 20γ του κανονισμού αριθ. 136/66/ΕΟΚ, και συνίστανται σε διοικητικό έργο, και συγκεκριμένα σε διαχείριση και έλεγχο της κοινοτικής ενίσχυσης παραγωγής ελαιολάδου. Τις δραστηριότητες αυτές μπορούν μόνο να τις ασκούν οργανώσεις παραγωγών αναγνωρισμένες από κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 136/66/ΕΟΚ. Για τούτο, οι δραστηριότητες αυτές, στις οποίες περιλαμβάνεται και η επιθεώρηση των παραγωγών, θα ήταν αδύνατο να ασκούνται από άλλους φορείς ή από οργανώσεις παραγωγών άλλου κράτους μέλους.

(44) Οι οργανώσεις που δικαιούνται αυτές τις ενισχύσεις υποβάλλουν αίτηση ενίσχυσης παραγωγής για λογαριασμό των ελαιοκαλλιεργητών που είναι μέλη τους, και ελέγχουν την παραγωγή ελιάς και ελαιολάδου των μελών τους. Οι οργανώσεις αυτές ασκούν τις δραστηριότητές τους προς όφελος των παραγωγών ελαιολάδου.

(45) Η Opracolex παρουσίασε, μαζί με τις παρατηρήσεις της, συνοπτικό ισολογισμό εσόδων και εξόδων της οργάνωσης για τα έτη 1999, 2000 και 2001. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι τα έξοδα υπερβαίνουν τα έσοδα, καθώς και ότι η οργάνωση εξαρτάται ουσιαστικά από δάνεια και ότι οι ενισχύσεις δεν παράγουν πλεόνασμα. Η διαφορά μεταξύ εσόδων και εξόδων βαρύνει τα μέλη τα οποία καταβάλλουν ετήσια εισφορά. Συνεπώς, οι ενισχύσεις αυτές θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μείωση ή και κατάργηση των εισφορών των μελών προς την οργάνωση που δικαιούται τις ενισχύσεις.

(46) Για τους παραπάνω λόγους, ο πραγματικός δικαιούχος των ενισχύσεων είναι οι παραγωγοί, με την έννοια ότι καταβάλλουν μειωμένη ετήσια εισφορά. Η κρατική χρηματοδότηση υπηρεσιών που μειώνουν το συνηθισμένο κόστος λειτουργίας των αγροτών αποτελεί ενίσχυση υπέρ των τελευταίων [βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Νοεμβρίου 2003 στην υπόθεση C-126/01, Υπουργείο Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας εναντίον GEMO SA [1]].

(47) Οι εν λόγω ενισχύσεις παρέχουν στους δικαιούχους το πλεονέκτημα της μείωσης των συνήθων επιβαρύνσεων του προϋπολογισμού τους, και χορηγούνται από το κράτος ή προέρχονται από κρατικούς πόρους. Οι ενισχύσεις αυτές είναι ειδικές ή επιλεκτικές με την έννοια ότι ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγής, και συγκεκριμένα τους παραγωγούς ελαιολάδου.

(48) Με βάση την πείρα της, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα πολύ μικρά ποσά ενίσχυσης που χορηγούνται υπέρ του αγροτικού τομέα δεν ανταποκρίνονται στα κριτήρια της παραγράφου 1 του άρθρου 87 της συνθήκης, υπό τον όρο ότι πληρούνται κάποιες προϋποθέσεις. Αυτό συμβαίνει όταν το ύψος της ενίσχυσης που εισπράττουν μεμονωμένοι παραγωγοί είναι μικρό και το συνολικό ύψος της ενίσχυσης που χορηγείται υπέρ του αγροτικού τομέα δεν υπερβαίνει ένα μικρό ποσοστό της αξίας της παραγωγής.

(49) Κατά κανόνα, η αγροτική παραγωγή της Κοινότητας χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι ένα προϊόν παράγεται από μεγάλο αριθμό πολύ μικρών παραγωγών, οι οποίοι παράγουν κατά μεγάλο μέρος αγαθά τα οποία μπορούν εύκολα να αντικαθίστανται στο πλαίσιο των κοινών οργανώσεων αγοράς. Για το λόγο αυτό, η επίπτωση των μικρών ποσών ενίσχυσης που χορηγούνται σε μεμονωμένους παραγωγούς μέσα σε ορισμένο χρονικό διάστημα θα πρέπει να συσχετίζεται με την αξία της παραγωγής του τομέα μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα.

(50) Ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο των 3 000 ευρώ ανά δικαιούχο επί μία τριετία, όταν το συνολικό ύψος τέτοιων ενισχύσεων που χορηγήθηκαν σε όλες τις επιχειρήσεις επί τρία έτη δεν υπερέβη ένα ανώτατο όριο γύρω στο 0,3 % της παραγωγής του 2001 (για την Ισπανία 106 755 000 ευρώ), δεν επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών ούτε νοθεύουν ή απειλούν με νόθευση τον ανταγωνισμό και συνεπώς δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 87 της συνθήκης.

(51) Το συμπέρασμα αυτό δεν αφορά ενισχύσεις των οποίων το ύψος καθορίζεται βάσει της τιμής ή της ποσότητας των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά, για ενισχύσεις υπέρ δραστηριοτήτων που συνδέονται με τις εξαγωγές, και μάλιστα ενισχύσεις που συνδέονται απευθείας με τις εξαγόμενες ποσότητες, με την εγκατάσταση και εκμετάλλευση ενός δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες συνδεόμενες με την εξαγωγική δραστηριότητα –τέλος, ενισχύσεις που συναρτώνται με την ευνοϊκή μεταχείριση εθνικών προϊόντων σε βάρος εισαγομένων.

(52) Ο προϋπολογισμός που προβλέπεται για το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων ανέρχεται σε 120 000 ευρώ ετησίως, και αφού ο αριθμός των παραγωγών που υπάγονται στο καθεστώς ανέρχεται, σύμφωνα με τα στοιχεία, σε 11 500, το ύψος της ενίσχυσης ανά δικαιούχο είναι 10,4 ευρώ.

[1] Δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί.

Συμπέρασμα

(53) Λαμβάνοντας υπόψη το χαμηλό ύψος της ενίσχυσης ανά δικαιούχο και τη μέθοδο χορήγησης της ενίσχυσης, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι ενισχύσεις αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 87 της συνθήκης.

VI. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(54) Οι υπόψη ενισχύσεις δεν αποτελούν ενίσχυση κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 87 της συνθήκης, νται στο κοινοποιηθέν σχέδιο διατάγματος της αυτόνομης κυβέρνησης δεν υπάγεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Συνεπώς, εγκρίνεται η ενεργοποίηση του υπόψη καθεστώτος ενισχύσεων.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που η Ισπανία προβλέπει να χορηγήσει στις οργανώσεις παραγωγών ελαιολάδου που απαριθμού-

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 7 Μαΐου 2004.

Για την Επιτροπή

Franz FISCHLER

Μέλος της Επιτροπής